

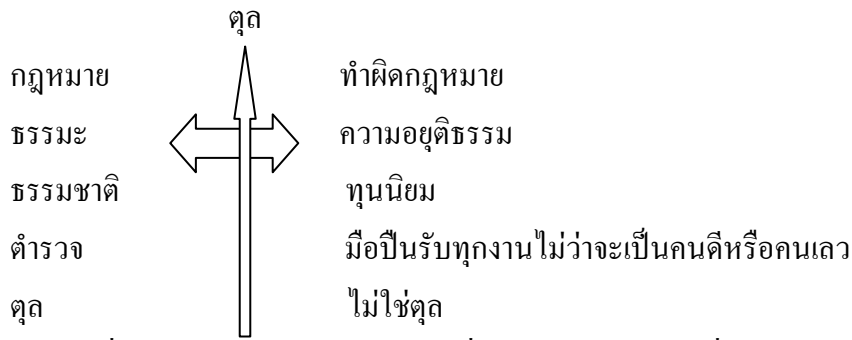
1. คูณั่งกันก่อน

หน้าเรื่องของ 'ตุล' ดำรงชีวิตที่พบเห็นความยุติธรรมในสังคม เพราะเขาเข้าไปจับนักการเมืองที่ค้ำฝง ขาว จนเพื่อนเขาถูกยิงตาย ทนายของนักการเมืองที่เขาเข้าไปจับฝงขาว เดินทางมาหาเขา พร้อมกับสินจ้างรางวัล ถ้า เขาคลี่ยคดีนี้ไปตามที่เขาต้องการ เขากลับกรมกระหน่ำจนทนายแทบปางตาย เป็นผลให้เขาถูกจับ ระหว่างที่เขา ต้องโทษ เขาได้เขียนจดหมายไปหาชายผู้หนึ่ง ที่เขาใช้นามปากกาว่า "ปีศาจ" คนชื่อปีศาจนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับความ ยุติธรรมในสังคมไทยค่อนข้างแปลกกว่าคนอื่นๆ เช่นปีศาจเชื่อว่า มนุษย์ไม่ได้เกิดมาจากความดี แต่เกิดมาจากความ ชั่ว ที่มนุษย์ชั่ว เพราะมนุษย์มียีนที่ทำให้มนุษย์นั้นทำชั่ว การจะควบคุมความชั่วของมนุษย์ก็คือควบคุมวิวัฒนาการ ของยีนไม่ให้ยีนชั่วเอาชนะยีนดี และเราลงทุนไปมากมาย กับระบบราชทัณฑ์ แต่ไม่ว่าจะสร้างระบบลงโทษที่ดี เท่าไหร่ สร้างคุกเพิ่มมากมายเท่าไร เรากลับพบว่า มันไม่เคยเพียงพอ บางคน บอกว่า การศึกษา จะช่วยแก้ปัญหา เหล่านี้ได้ แต่เราก็พบว่า เหล่าคนช่วนั้น ล้วนเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงทั้งนั้น แต่ตอนนี้มันทำให้ผมต้องมองทุกอย่าง มองทุกคนแบบจริงๆ มันทำให้ผมเห็นอะไรได้ชัดขึ้น มนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมากับความเห็นแก่ตัว ความ ชั่ว โดยเริ่มมาจากยีนส์ในร่างกายที่เป็นยีนส์ชั่ว คนเราทุกวันนี้ตัดสินกันที่ความแข็งแกร่ง ใครแข็งแกร่งกว่า รวยกว่า จะอยู่รอด และ คนที่อยู่รอดและแข็งแกร่งที่สุดก็มักไม่ใช่คนดี ..และ ความยุติธรรม ไม่มีอยู่จริง เป็นสิ่งที่เราต้อง สร้างขึ้นมาเอง เมื่อเหตุการณ์เกิดมาจนถึงที่สุด ทำให้ตุล จนเลือกจะหันหลังให้กฎหมายไปเข้ากับบงค์กรศาลเตี้ย ซึ่ง เขารับหน้าที่เป็นนักฆ่าผู้คอยกำจัดนักการเมืองชั่วๆ และผู้มีอิทธิพลอันธพาลให้หมดสิ้นไปจากสังคม นั่นคือการ สร้างความยุติธรรมในแบบของเขาเอง คือการใช้กฎหมายแบบพระเจ้าอัมมูราบี หรือระบบดาต่อตาฟันต่อฟัน จนกระทั่งวันหนึ่งที่เขาพ้นจากอาการโคม่า เพราะไปยิงนักการเมืองคนหนึ่ง แต่ทำงานพลาดจนถูกยิงฝังกะโหลก เขาก็มองเห็นภาพทั้งหมดกลับหัว

หน้าดำเนินเรื่องแบบตัดสลับเหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ในอดีตของตุลไปมา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปม ความแค้นและความรู้สึกขัดแย้งภายในใจของตุลที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ความขัดแย้งในใจของตุลมาจาก การความผิดหวังจากกฎหมายที่เขาเคยศรัทธา และการสูญเสียไปของคนรัก จนในที่สุดเขาก็กลายมาเป็นผู้ทำลาย กฎหมายเสียเอง หน้าทำได้ดีในการแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของตัวละคร ที่ดำเนินลงสู่ความตกต่ำที่สุดของชีวิต ก่อนที่แสงสว่างปลายอุโมงค์จะเกิดขึ้นหลังจากที่เขาได้เห็นทุกอย่างกลับหัวจนหมดสิ้น ในตอนสุดท้ายเขาได้ฆ่า "ปีศาจ" ที่เขาเคยนับถือและศรัทธาด้วยตัวของเขาเอง เพราะปีศาจได้ฆ่าหญิงคนรักของเขา เพราะต้องการบีบให้เขา มาร่วมขบวนการ เขาติดคุก แต่ความซ้าซากจำเจกับกิจวัตรในคุกไม่ทำให้เขาเบื่อ แต่กลับทำให้เขารู้สึกสงบและมี สติมากขึ้น หลังจากพ้นโทษเขาหันมาบวช แต่ก็ไม่รอดจากการฆ่าสุดท้ายเขาถูกฆ่าเสียเอง ในขณะที่กำลังตายนั้น เขาได้สติขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เขารำพึงก่อนตายว่า "ผมเริ่มได้ยินเสียงลงพัด เสียง ไม้ขันและนกร้อง ผมได้ยินเสียงน้ำ ในคลองไหล เหมือนกับโฟร์ โดว์ แบ็กกินส์ ในหนังสือ Lord of the ring เมื่อเขาได้ทำลายอำนาจแหวนนั้นเที่ยว

2. ตูล ตัวกลางที่เปลี่ยนสถานภาพในตอนท้ายของชีวิต

ถ้าเรามองตุล เป็นตัวกลางที่พยายามแสวงหาทางออก ก็จะพบว่าตุลเป็นตัวกลางที่ไม่พบทางออกจนกระทั่ง ตาย หากเรามอง ฝนตกขึ้นฟ้าในแง่ของโครงสร้าง เรามองตุลในอดีต จนมาถึงตุลในปัจจุบัน และตุลตอนใกล้จะตาย เราจะพบว่าสามารถอธิบายได้แผนผังดังนี้



ตุลก่อนที่จะเป็นมือปืนจะอยู่ข้างขวา ตูลที่เป็นมือปืนแล้วจะอยู่กึ่งๆกลาง เพราะเขาจับจ้างฆ่าคนเหมือนกัน แต่คนที่เขาฆ่าเป็นคนเลว ตูลพยายามที่จะเป็นคนดี โดยการฆ่าคนเลว พยายามสร้างระบอบที่เขาเห็นเองว่ายุติธรรม เขาขัดแย้งกับตัวเองมากที่สุดในที่สุดทางออกสุดท้ายของเขาในที่สุดคือการบวช พยายามที่จะให้ศาสนามาให้คำตอบ เขาพยายามตอบคำถามที่ว่าความยุติธรรมคืออะไร แต่เขาก็ไม่ได้คำตอบ จนกระทั่งเขาตาย

หากเรามองในแง่พิธีกรรมเชิงเปลี่ยนสถานภาพ (rites of passage) ซึ่งมีอยู่ 3 ชั้น คือ 1. สถานะปกติ 2. สถานะเปลี่ยนสถานภาพ 3. สถานะหลังเปลี่ยนสถานภาพ ตูลก็ตอนเป็นตำรวจอยู่ในสภาพสถานะปกติ พร้อมทั้งจะจับผู้ร้าย ตูลที่กลายเป็นมือปืนรับจ้างฆ่าคนเลว คือตุลที่กำลังเปลี่ยนสถานะภาพ ตูลในตอนนี้เป็นชายไม่ซำไม่ขวา ไม่เป็นหญิงไม่เป็นชาย ดำรงอยู่ในสถานภาพความศักดิ์สิทธิ์ และตุลในตอนสุดท้าย ตอนที่ได้ค้นพบสังฆกรรมก็กลับมาเป็นคนปกติอีกครั้งหนึ่ง

3. ทำไมตูลต้องตาย

เหตุผลเรื่องนี้ในเชิงโครงสร้างอธิบายได้ค่อนข้างยากสักนิด แต่ผมต้องการจะอธิบายว่านักมานุษยวิทยาที่ศึกษาเรื่องของคนเผ่าต่างๆ พบว่า เรื่องเล่าบางชนเผ่าจะมีโครงสร้างดังนี้ พระเอกไปเจอแหวน ต่อมามีเหตุให้ไปช่วยเจ้าหญิง ระหว่างทางต้องถูกขัดขวางจากตัวร้ายหลายตัว สุดท้ายพระเอกฆ่าหรือทำลายตัวร้ายเหล่านั้น ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น คนร้ายลักพาของวิเศษไป ต่อมาพระเอกก็ได้ของวิเศษคืน เข้าทำนองว่ากงกรรมกงเวท สุดท้ายพระเอกไปแต่งงานกับเจ้าหญิง ตูลก็การแสวงหาความเป็นธรรมเป็นจุดหมาย แต่วิธีการที่ตูลเพื่อให้ได้มาซึ่งความยุติธรรม ต้องใช้การฆ่าหรือเลือดสุดท้ายตูลก็ต้องได้รับการฆ่าหรือล้างด้วยเลือดเช่นเดียวกัน การตายของตูลก็เป็นวิธีเดียวที่จะทำให้เขาหลุดพ้นหรือซาโตริ!

4. หนังให้อะไรแก่เราบ้าง

หนังเรื่องนี้เป็นหนังที่เรียกว่า फिल्मแนวร์ ภาพยนตร์ที่จะจัดให้อยู่ในประเภทฟิล์มแนวร์ นั้น จะเป็นภาพยนตร์ที่ใช้แสงและสีมืดทึบ หรือขาวดำเป็นหลัก แสดงให้เห็นถึงด้านมืดในใจมนุษย์ แต่ที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องราวที่เกิดในเรื่อง ก็ไม่ได้บ่งบอกว่าใครดี ใครเลวกว่ากัน ทุก ๆ คนมีปมกันไปทั้งดีและเลว เอกลักษณ์อีกประการของฟิล์มแนวร์ก็คือ ผู้หญิงที่เป็นตัวเอกในเรื่อง จะเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ทางเพศอย่างร้ายกาจ และจะหลอกล่อผู้ชายให้ตกเป็นเหยื่อของเธอ อย่างไรก็ตามหนังเรื่องนี้ไม่ได้ให้คำตอบแก่เราว่าเราควรจะดำเนินชีวิตอย่างไรในโลกทุนนิยม สมควรที่ตอบได้ความยุติธรรมในสังคมด้วยกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบีหรือไม่ก็ไม่ได้บอกว่า กระสุนประโยชน์ของหนังเรื่องนี้และประเภทนี้ได้กระตุกชวนให้เราค้นคิดถึงเรื่องราวในสังคมทุนนิยมว่าเราควรมีปฏิสัมพันธ์กับโลกที่เต็มไปด้วยทุนนี้อย่างไร